

POSTANOWIENIE

Dnia 21 grudnia 2017 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Tomasz Artymiuk

w sprawie **P.L.**

oskarżonego z art. 18 § 3 k.k. w zw. z art. 189 § 2 k.k.,

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu

w dniu 21 grudnia 2017 r.

wniosku Sądu Rejonowego w R. zawartego w postanowieniu

z dnia 7 listopada 2017 r.,

o przekazanie sprawy do rozpoznania innemu sądowi równorzędnemu,

na podstawie art. 37 k.p.k.,

p o s t a n o w i ł:

przekazać sprawę P.L. do rozpoznania Sądowi Rejonowemu w K..

UZASADNIENIE

Postanowieniem z dnia 7 listopada 2017 r., Sąd Rejonowy w R. w oparciu o przepis art. 37 k.p.k. wystąpił do Sądu Najwyższego z inicjatywą przekazania do rozpoznania innemu sądowi równorzędnemu (w domyśle Sądowi Rejonowemu w K.) sprawy P.L..

W uzasadnieniu wystąpienia wskazano, że za wyjęciem przedmiotowej sprawy z właściwości tego Sądu przemawiają względy ekonomiki procesowej, dążenie do sprawnego rozpoznania sprawy oraz unikanie dublowania czynności procesowych w sytuacji, gdy przedmiotowa sprawa pozostaje w bezpośrednim związku ze sprawą S. N. i innych, która przekazana już została w trybie art. 37 k.p.k. przez Sąd Najwyższy postanowieniem z dnia 12 września 2017 r., III KO 69/17. Odwołano się przy tym do przepisu art. 34 § 1 i 2 k.p.k. zgodnie z którym

sąd właściwy dla sprawców przestępstw jest również właściwy dla pomocników, podlegaczy oraz innych osób, których przestępstwo pozostaje w ścisłym związku z przestępstwem sprawcy, jeżeli postępowanie toczy się jednocześnie, a sprawy tych osób powinny być połączone we wspólnym postępowaniu. Zdaniem sądu występującego z inicjatywą wspólne rozpoznanie sprawy P. L. ze sprawą już wcześniej przekazaną stworzy lepsze możliwości do jej trafnego rozstrzygnięcia.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Wniosek niniejszy zasługuje na uwzględnienie.

Ma rację Sąd Rejonowy w R., gdy przypomina utrwalony w orzecznictwie Sądu Najwyższego pogląd o wyjątkowym charakterze przepisu art. 37 k.p.k. Zasadniczym elementem dobra sprawiedliwości w rozumieniu tego przepisu jest potrzeba zapewnienia przeprowadzenia rzetelnego procesu karnego, rozumianego jako taki, który m.in. zakończy się w rozsądnym terminie, będzie prowadzony przed bezstronnym i obiektywnym sądem, w warunkach wolnych od negatywnego wpływu na prowadzone w jego ramach czynności, oraz pozwala realizować prawa uczestników postępowania w tym przede wszystkim oskarżonego i pokrzywdzonego (zob. szerzej: J. Kosonoga (w:) R. A. Stefański, St. Zabłocki (red.): Kodeks postępowania karnego. Komentarz do art. 1-166, t. I, s. 512-533 oraz powołane tam orzecznictwo i piśmiennictwo). Z tego powodu, jako podstawę do odstąpienia od konstytucyjnej zasady rozpoznania sprawy m.in. przez sąd właściwy miejscowo (art. 45 ust. 1 Konstytucji RP) wskazuje się w pierwszym rzędzie konieczność zapewnienia bezstronności orzekania, lecz nie tylko. Znaczenie w takim wypadku ma również taka wartość, jak zapewnienie respektowania realizacji w postępowaniu wszystkich zasad procesowych, a także osiągnięcia w nim wskazanych w art. 2 § 1 k.p.k. celów tego postępowania, w tym również tego, aby rozstrzygnięcie w przedmiocie procesu nastąpiło w rozsądnym terminie – art. 2 § 1 pkt 4 k.p.k. (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 16 lipca 2009 r., III KO 56/09, LEX nr 515562).

Tego rodzaju sytuacja ma miejsce w tym wypadku. W akcie oskarżenia P. L. zarzucono czyn pozostający w ścisłym związku z czynami, które w odrębnej sprawie zarzucono S. N. oraz sześciu innym osobom. Ta ostatnia sprawa została w trybie art. 37 k.p.k. przekazana przez Sąd Najwyższy postanowieniem z dnia 12 września 2017 r., III KO 69/17, do rozpoznania Sądowi Rejonowemu w K.. Wprawdzie przekazanie to miało w

pierwszym rzędzie związek z okolicznościami o charakterze podmiotowym, na które w tym wystąpieniu Sąd Rejonowy w R. nie wskazuje, nie ulega wszakże wątpliwości, że bezpośredni związek obu spraw, które wyłącznie z powodu zaszłości związanych z osobą oskarżonego w tej sprawie skutkowały wniesieniem odrębnych aktów oskarżenia, powoduje, że od przyczyn wcześniejszego przekazania nie można i w tym wypadku abstrahować.

Słusznie też sąd występujący z inicjatywą zauważa, że dla stworzenia lepszych możliwości trafnego rozstrzygnięcia sprawy nie pozostaje obojętną zasada łączności przedmiotowej określona w art. 34 § 1 k.p.k. Zwrócił na taki układ uwagę Sąd Najwyższy w powołanym wyżej postanowieniu z dnia 16 lipca 2009 r., III KO 56/09, stwierdzając m.in. że niezależnie od znaczenia wspólnego rozpoznania tego rodzaju spraw jakie ma to dla zapewnienia prawidłowości wyrokowania, nieobojętne z punktu widzenia „dobra wymiaru sprawiedliwości” jest i to, że połączenie takich spraw redukuje czas na rozpoznanie obydwu do rzeczywiście koniecznych jedynie rozmiarów, a równocześnie nie pozostaje bez wpływu na koszty tego postępowania.

Powołane wyżej względy zadecydowały o przekazaniu sprawy do Sądu Rejonowego w K., przed którym w zawisłej sprawie współoskarżonych nie rozpoczęto jeszcze przewodu sądowego. Takiemu przekazaniu nie stoi przy tym na przeszkodzie i to, że Sąd Rejonowy w R. nie był od początku sądem właściwym miejscowo, gdyż sprawa przekazana została mu wcześniej przez Sąd Okręgowy w K. w trybie art. 36 k.p.k. (zob. w tym przedmiocie postanowienia Sądu Najwyższego: 4 kwietnia 1995 r., III KO 13/95, OSNKW 1995, z. 7-8, poz. 49 i z dnia 26 września 2011 r., II KO 63/11, LEX nr 960533).

Mając na uwadze powyższe postanowiono, jak na wstępie.

kc